

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 2 marca 2023 r.

Poz. 2398

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.14.2023.3

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 1 lutego 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

orzekam

nieważność uchwały nr LXIII/419/2022 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia cen za usługi komunalne - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 28 grudnia 2022 r. Rada Miejska Gminy Stęszew podjęła uchwałę nr LXIII/419/2022 w sprawie ustalenia cen za usługi komunalne, dalej jako "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (tekst jednolity z 2021 Dz. U. 2021, poz. 679)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 4 stycznia 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679), dalej jako "u.g.k.", jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o: wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego.

Powołując się na powyższy przepis upoważniający Rada Miejska Gminy Stęszew mocą § 1 uchwały ustanowiła ceny za wyszczególnione w uchwale usługi komunalne. Jednocześnie w § 4 uchwały rada przyjęła: "Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia".

W ocenie organu nadzoru, uchwała została wydana z istotnym naruszeniem art. 2 ust. 1 oraz art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), dalej jako "u.o.a.n."

Zdaniem organu nadzoru, wprowadzony kwestionowaną uchwałą cennik za wymienione w niej usługi komunalne ma charakter powszechnie obowiązujący. Uchwała wprowadzająca taki cennik o charakterze powszechnie obowiązującym jest zatem aktem prawa miejscowego. Na taki charakter uchwały wskazuje okoliczność, że skierowana jest ona do ogółu adresatów - jej adresatami są bowiem wszystkie osoby i podmioty korzystające z usług wymienionych w uchwale i zobowiązane do ponoszenia opłat wskazanych w uchwale. Nie są to adresaci imiennie oznaczeni, lecz ujęci w sposób generalny. Nadto uchwała obejmuje przy tym sytuacje powtarzalne, a nie jednorazowe. Są to więc znamiona odpowiadające ukształtowanemu doktrynalnie i orzecznictwem pojęciu aktu prawa miejscowego (wyrok NSA z 8 maja 2018 r., I GSK 548/18, CBOSA, wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 9 września 2021 r., II SA/Go 591/21, CBOSA).

Skutkiem uchwały podjętej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 u.g.k. jest zobowiązanie wszystkich podmiotów wykonujących gospodarkę komunalną, jak i każdego użytkownika urządzeń użyteczności publicznej lub odbiorcę usług z tego zakresu (a więc także podmiotów pozostających poza strukturą administracji) do stosowania konkretnego świadczenia finansowego przewidzianego w takiej uchwale.

W ocenie organu nadzoru, wszystkie wyżej wymienione cechy przemawiają za uznaniem uchwały za akt prawa miejscowego, którego obowiązywanie - w świetle art. 88 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) - zależy od jego ogłoszenia. Zgodnie z powołanym powyżej przepisem, warunkiem wejścia w życie aktów normatywnych, w tym aktów prawa miejscowego, jest ich ogłoszenie (ust. 1), natomiast zasady i tryb ogłaszania takich aktów określa ustawa (ust. 2).

Jak stanowi art. 2 ust. 1 u.o.a.n., ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe. Przepis art. 13 u.o.a.n. określa akty prawne, które podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. W katalogu tym ustawodawca wskazał m.in. akty prawa miejscowego stanowione przez organ gminy (pkt 2). Zatem z uwagi na zaliczenie uchwały w sprawie ustalenia cen za usługi komunalne do aktów prawa miejscowego, publikacja przedmiotowej uchwały w wojewódzkim dzienniku urzędowym jest warunkiem koniecznym jej wejścia w życie. Z kolei w art. 4 u.o.a.n. uregulowane zostały kwestie dotyczące terminu wejścia w życie aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszanych w dziennikach urzędowych. Co do zasady wchodzi one w życie "po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy" (art. 4 ust. 1 u.o.a.n.).

W tym miejscu zasadnym jest zacytowanie fragmentu uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 2 sierpnia 2018 r., II SA/Po 228/18, CBOSA, w którym Sąd ten orzekł: "W orzecznictwie sądów administracyjnych wyraźnie rozróżnia się sytuację, w której rada gminy podejmuje akt prawa miejscowego nadając mu inny charakter i nie przewidując w związku z tym obowiązku jego publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym, od sytuacji, gdy rada gminy bezpodstawnie nadaje walor aktu prawa miejscowego uchwalę, która nie spełnia wymogów odnoszonych do tego rodzaju aktów, nakazując jej publikację w organie promulgacyjnym i określając termin wejścia jej w życie właściwy dla aktów prawa miejscowego. W pierwszym przypadku akt prawa miejscowego nie wchodzi do obrotu prawnego ze względu na niespełnienie warunku publikacji, w drugim zaś pozostaje skuteczny, przy czym nie jako akt powszechnie obowiązujący, ale jako akt prawny innego rodzaju, np. akt wewnętrzny (...), który obowiązuje od dnia jego podjęcia".

W świetle powyższego, uzasadnione jest stwierdzenie nieważności ocenianej uchwały w całości.

W tym stanie rzeczy, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska Gminy Stęszew

Burmistrz Gminy Stęszew